

Fact Sheet

โรคติดเชื้อ *Streptococcus suis*

โรคติดเชื้อ *Streptococcus suis* เป็นโรคหนึ่งของโรคติดต่อจากสัตว์สู่คน สามารถถ่ายทอดสู่คนโดยการสัมผัสโดยตรงและการกินอาหารสุกๆดิบๆ ทำให้เกิด sepsis รวมถึง Streptococcal Toxic Shock Syndrome (STSS) เยื่อหุ้มสมองอักเสบ ข้ออักเสบ ม่านตาอักเสบ มีระยะฟักตัวของโรคประมาณ 1 - 3 วัน อาการที่พบได้แก่ มีไข้ หนาวสั่น หอบเหนื่อย คลื่นเหียน ปวดศีรษะ ผู้ป่วยอาจสูญเสียการได้ยินจนถึงขั้นหูหนวกที่เรียกว่าไขหูดับ ภายหลังจากหายจากอาการป่วยแล้วอาจมีความผิดปกติในการทรงตัว ในรายที่มีอาการรุนแรงอาจถึงขั้นเสียชีวิตเนื่องมาจากการติดเชื้อในกระแสโลหิต

การระบาดของโรคติดเชื้อ *S. suis* ในคนได้เกิดในประเทศจีนเมื่อปี พ.ศ.2541, 2542 และในปี 2548 และการระบาดครั้งล่าสุดเกิดที่มณฑลเสฉวนในปี 2548 มีจำนวนผู้ป่วยทั้งสิ้น 233 ราย ผู้ป่วยส่วนใหญ่มีประวัติจากการสัมผัสกับสุกรหรือเนื้อสุกรที่ติดเชื้อ ในประเทศไทยมีรายงานครั้งแรกในปี พ.ศ. 2530 และมีการรายงานเพิ่มขึ้นเรื่อยๆพร้อมกับการระบาด เช่น ในปี พ.ศ. 2542-2543 ได้มีรายงาน 10 รายที่เสียชีวิตในจ.ลำพูน และ 21 ราย ในปี พ.ศ. 2545 โรงพยาบาลเชียงใหม่ มีรายงานจำนวน 41 รายในปี พ.ศ. 2549 สำนักระบาดวิทยา กระทรวงสาธารณสุข ได้รับรายงานของผู้ติดเชื้อ *S. suis* อย่างต่อเนื่องจากจังหวัดลำปาง ลำพูน เชียงใหม่ อุตรดิตถ์ นครสวรรค์ สุโขทัย ในหลายปีที่ผ่านมา นอกจากนี้ได้เกิดการระบาดครั้งใหญ่ซึ่งมีผู้ป่วย 33 ราย เสียชีวิต 3 ราย ที่จังหวัดพะเยา เมื่อเดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2550 สาเหตุหลักของการระบาดครั้งนี้ มาจากการรับประทานเนื้อดิบและเลือดดิบจากสุกรที่ติดเชื้อ ซึ่งเป็นวัฒนธรรมดั้งเดิมในการรับประทานอาหารดิบๆสุกๆ ในภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อันเป็นปัจจัยเสี่ยงให้เกิดการระบาดของโรค

การป้องกัน หลีกเลี่ยงการบริโภคเนื้อสุกรดิบ หรือสุก ๆ ดิบ ๆ สุกรป่วยหรือตายจากโรค การปรุงเนื้อหมูให้ปลอดภัยจากไขหูดับ คือ หากผู้ปรุงมีแผลผิวหนังต้องปิดแผล และสวมถุงมือขณะปรุง เลือกซื้อเนื้อหมูจากตลาดสด และห้างสรรพสินค้าซึ่งจะผ่านการตรวจเช็คมาตรฐานจากโรงฆ่าสัตว์ ไม่ซื้อเนื้อหมูที่มีกลิ่นคาว สีคล้ำ เนื้อยุบ ต้มด้วยอุณหภูมิตั้งแต่ 70 องศาเซลเซียส นานอย่างน้อย 10 นาที หรือจนน้ำต้มไม่มีสีแดง นอกจากนั้นควรหลีกเลี่ยงการสัมผัสกับสุกรที่คาดว่าจะเป็นพาหะซึ่งมักไม่แสดงอาการป่วย เมื่อเกิดแผลต้องระวังในการสัมผัสสุกร ล้างมือ ล้างเท้า ล้างตัวให้สะอาดหลังการสัมผัสสุกร และเนื้อสุกร

การตรวจวิเคราะห์ทางห้องปฏิบัติการ

ตัวอย่างที่ควรนำส่งตรวจ คือ เลือด น้ำไขสันหลัง (ส่งตรวจภายใน 24 ชั่วโมง) และ hemoculture เพื่อการเพาะเชื้อ และทดสอบคุณสมบัติทางชีวเคมี หรือตัวอย่างบริสุทธิ์บน Blood agar plate หรือ Blood agar slant เพื่อตรวจหา serotype โดยวิธี multiplex PCR โดยสามารถส่งตรวจได้ที่สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ที่ 8 นครสวรรค์ ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ที่ 10 เชียงใหม่ และศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ที่ 13 เชียงราย

ฝ่ายแบคทีเรียทั่วไป

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์